

### MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 20 maart 1984

In antwoord op de vragen en opmerkingen van de vaste Commissie van Economische Zaken over onderhavig wetsontwerp, merken wij het volgende op.

1. De leden van de P.v.d.A.-fractie stelden het op prijs dat door middel van dit wetsontwerp de informatieve functie van het handelsregister wordt versterkt. Zij vroegen zich evenwel af of het onderhavige wetsontwerp op enkele punten niet wat verder had moeten gaan. Zo informeerden zij of overleg heeft plaatsgevonden met het Centraal Bureau voor de Statistiek in het bijzonder over de standaardbedrijfsindeling (SBI).

Wij merken hierover het volgende op. De door de Kamers gebruikte activiteitencode komt in grote lijnen overeen met de SBI-code van het CBS. Eerstgenoemde code is overigens geen handelsregistergegevens, doch dient voor de geautomatiseerde gegevensverwerking bij de N.V. Databank Kamers van Koophandel en Fabrieken in Nederland. Met ingang van 1 mei 1984 zal er tussen beide codes een volledige overeenstemming zijn ten aanzien van het toe te passen systeem van classificatie van bedrijven op basis van een driecijferige code. Tussen de Kamers en het CBS is overleg gaande over een verdere afstemming ter zake van de viercijferige code, die een verdere verfijning mogelijk maakt in de onderverdeling van typen bedrijven.

De vraag of, en zo ja, op welke wijze het handelsregister verder zou moeten worden uitgebreid, zal mede betrokken worden bij de studie inzake de opzet van een het gehele land omvattende basisregistratie van maatschappelijke objecten.

2, 3 en 4. Naar aanleiding van de vragen, die door de leden van de P.v.d.A.-fractie werden gesteld over de registratie van het aantal werkzame personen en de daarbij te hanteren indeling naar grootte-klasse, merken wij het volgende op.

In het kader van de informatieve functie van het handelsregister achten wij een vermelding van het precieze aantal werkzame personen in plaats van de orde van grootte niet opportuun. Uit overleg met de Kamers van Koophandel is gebleken dat in de bestaande behoefte van de gebruikers van het handelsregister aan gegevens omtrent het aantal werkzame personen in belangrijke mate kan worden voorzien met toepassing van de

orde van grootte van het aantal werkzame personen. Wij wijzen er voorts op, dat een verplichting tot het opgeven van absolute aantallen werkzame personen zowel voor de Kamers als voor de opgaafplichtige ondernemers aanzienlijke bezwaren zou opleveren, met name ten gevolge van het grote aantal mutaties dat hierin optreedt. Alle naamloze en besloten vennootschappen, coöperatieve verenigingen en onderlinge waarborgmaatschappijen moeten overigens op grond van artikel 382 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek jaarlijks in hun te deponeren jaarstukken het gemiddelde aantal werknemers in het afgelopen boekjaar vermelden.

In dit verband zij voorts nog vermeld, dat de Kamers voor haar adviserende taak ten behoeve van met name de lagere overheden op vrijwillige basis periodiek naar de exacte aantallen werkzame personen vragen. Zodra de Kamers evenwel zullen kunnen beschikken over de gegevens van het CBS over deze aantallen – artikel 2 van het ontwerp van een Wet verstrekking gegevens CBS voor statistische doeleinden (kamerstukken Tweede Kamer, 17 346) voorziet hierin – zal enquëtering voor de vervulling van genoemde adviserende taak niet meer nodig zijn. De grootte-klasse-indeling zal in het Handelsregisterbesluit worden opgenomen. Deze indeling zal fijschaliger zijn dan die waaraan de vragenstellers refereerden. Het ligt in de bedoeling deze indeling te laten aansluiten bij die, welke in het algemeen wordt gehanteerd bij statistisch onderzoek (onder meer door het CBS). Hiermee wordt beoogd de gebruikswaarde van de onderhavige gegevens zo groot mogelijk te maken. Gedacht wordt aan de volgende indeling:

Aantal werkzame personen	Klasse
0	1
1	2
2 tot en met 4	3
5 tot en met 9	4
10 tot en met 19	5
20 tot en met 49	6
50 tot en met 99	7
100 tot en met 199	8
200 tot en met 499	9
500 tot en met 749	10
750 tot en met 999	11
1000 en meer	12

Wat betreft het regelmatig actualiseren van deze gegevens kan worden verwezen naar artikel 19, juncto artikel 4, tweede lid, van de Handelsregisterwet, op grond waarvan de opgaafplichtige binnen een week mededeling moet doen van wijziging van hetgeen in het handelsregister is ingeschreven. Daarnaast geeft artikel 19a (nieuw) de Kamer de bevoegdheid (onder meer) het gegeven inzake de orde van grootte van het aantal bij een onderneming of nevenvestiging werkzame personen ambtshalve te wijzigen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie wezen er voorts op dat enkele Kamers van Koophandel en Fabrieken thans reeds de orde van grootte van het aantal werkzame personen opvragen. Zij meenden dat de nieuwe bepaling van artikel 17a dan ook een stap terug zou betekenen.

Voornoemde leden hebben kennelijk het oog op bovengenoemde enquëte naar het exacte aantal werkzame personen. De Kamers plegen in de praktijk deze aantallen ook wel voor bepaalde doeleinden in grootte-klassen in te delen.

Het voorgestelde artikel 17a staat daar los van. Dit artikel voorziet in een opgaafverplichting ten behoeve van het handelsregister van de orde van grootte van het aantal werkzame personen, waardoor een wettelijk geregelde en openbare registratie wordt verkregen, die het hele land omvat.

5. De leden van de fractie van de P.v.d.A. achtten de voorstellen, vervat in de artikelen 19a tot en met 19c van het wetsontwerp, belangrijke verbeteringen, evenals de uitbreiding van de registratie der ondernemingsvesti-

gingen. Wat de registratie van nevenvestigingen betreft, vroegen zij zich wel af of de Kamers voorbereid zijn op een verregaande controle, die nodig is voor een goede registratie.

Wanneer het onderhavige wetsontwerp in werking zal treden zullen de Kamers aan alle ingeschrevenen een vragenformulier toezenden, waarin wordt gewezen op de nieuwe voorschriften inzake de opgaaf van nevenvestigingen en inzake de orde van grootte van het aantal in de onderneming of nevenvestiging werkzame personen. Hoewel de betrokken ingeschrevenen in de eerste plaats zelf zullen moeten zorg dragen voor de opgave van de gegevens, die ingevolge de wetswijziging zullen moeten worden toegevoegd aan hetgeen met betrekking tot de onderneming of rechtspersoon reeds is ingeschreven, beogen de Kamers door middel van het toezenden van het vragenformulier de administratieve last voor de betrokkenen te verlichten. De Kamers zullen er bij die gelegenheid met name op toezien, dat betrokkenen de opgaaf – voor zover nodig – doen binnen de in artikel IV, eerste lid, van het ontwerp genoemde termijn van drie maanden na het in werking treden van de wet. Wij wijzen er nog op dat niet is te verwachten, dat het aantal in te schrijven nevenvestigingen, die geen filiaal of bijkantoor zijn, zeer groot zal zijn.

6. In antwoord op een desbetreffende vraag van de P.v.d.A.-fractieleden merken wij op dat, indien een onderneming in één plaats meerdere nevenvestigingen heeft, ingevolge het voorgestelde artikel 15, tweede lid, van de wet, registratie van al deze vestigingen verplicht is.

7. De leden van de fractie van de P.v.d.A. betreurden het dat in het onderhavige wetsontwerp wordt voorgesteld artikel 5, tweede lid (vermelding van huwelijkse voorwaarden), te laten vervallen. De motivering daarvoor in de memorie van toelichting achtten deze leden onvoldoende. Zij vroegen voorts waarom het niet zinvol zou zijn te bepalen dat een ondernemer moet opgeven of hij of zij al dan niet gehuwd is.

Wij merken hierover het volgende op. Bij een eerste inschrijving geeft de eigenaar van een onderneming, die onder huwelijkse voorwaarden is gehuwd, deze doorgaans wel op. Worden evenwel gedurende de inschrijving in het handelsregister deze voorwaarden gewijzigd of gaat een ongehuwde ondernemer trouwen op huwelijkse voorwaarden, dan leert de praktijk dat verzuimd wordt – kennelijk omdat geen relatie wordt gelegd met het handelsregister – een dergelijk gegeven ten behoeve van dit register op te geven. Gegeven dit feit achten wij het niet zinvol de onderhavige bepaling uit te breiden met een verplichting tot opgave van het al dan niet gehuwd zijn van betrokkene. Hierbij speelt tevens een rol dat bovengenoemde gegevens reeds in andere registers zijn opgenomen, namelijk de register van de burgerlijke stand en het huwelijksgoederenregister. Zeker in de huidige tijd, waarin het streven erop is gericht zoveel mogelijk te komen tot verlichting van ook administratieve lasten voor het bedrijfsleven, dient zoveel mogelijk te worden voorkomen dat ondernemers verplicht zijn dezelfde gegevens steeds ten behoeve van verschillende registers op te geven.

8. In antwoord op de vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie over de heffingsgrondslag voor de bijdrage voor het handelsregister merken wij op, dat in het verleden herhaaldelijk onder ogen is gezien of niet in plaats van «het in de onderneming gestoken kapitaal» een andere maatstaf zou kunnen worden gevonden. Onder meer bij de wijziging van de Handelsregisterwet in 1968 is aan deze kwestie aandacht besteed (kamerstukken Tweede Kamer, 1967–1968, 9098, nr. 5, bladzijde 1). Destijds is men tot de conclusie gekomen dat een meer aanvaardbaar alternatief moeilijk te vinden was.

Tijdens de mondelinge behandeling van het onderhavige wetsontwerp in de Tweede Kamer heeft de eerste ondergetekende meegedeeld dat de Vereniging van Kamers van Koophandel en Fabrieken in Nederland bereid

was een onderzoek te doen naar de heffingsgrondslag. Deze studie zou zich moeten richten op de voor- en nadelen van de huidige heffingsgrondslagen en op mogelijke andere grondslagen die qua uitvoerbaarheid en billijkheid in aanmerking zouden kunnen komen. Naar het zich laat aanzien, zal de afronding van dit onderzoek binnenkort plaatsvinden. De eerste ondergetekende zal u hierover dan nader informeren.

9. Ten slotte vroegen de P.v.d.A.-fractieleden zich af of het verhuren van een bedrijfspand een activiteit is, die valt onder de bepalingen van de wet, en zo ja, of over het in ieder bedrijfspand vastgelegde vermogen heffing wordt betaald door de eigenaar van dat pand, hetzij als eigenaar-gebruiker, hetzij als eigenaar-verhuurder. De eigenaar van een bedrijfspand, die van het verhuren daarvan (mede) zijn bedrijf maakt, dient in het handelsregister te zijn ingeschreven. Alleen wanneer het verhuren van een of enkele bedrijfspanden plaatsvindt in het kader van het beheer van een privé-vermogen, en er dus geen sprake is van bedrijfsuitoefening, zal deze activiteit als zodanig niet in het handelsregister hoeven te worden geregistreerd. Inderdaad dient door de ondernemer die eigenaar van bedrijfspanden is heffing te worden betaald over het in die panden vastgelegde vermogen, zowel in de gevallen waarin hij zelf gebruiker van die panden is, als in de gevallen waarin hij bedrijfsmatig als verhuurder daarvan optreedt.

10. De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of met de invoering van deze wet een actief uitschrijvingsbeleid bevorderd wordt.

Het beleid van de Kamers van Koophandel en Fabrieken is er op gericht om overeenkomstig de bepalingen van de Handelsregisterwet te bevorderen dat het handelsregister de werkelijkheid juist weergeeft. In het bijzonder kan hierbij worden verwezen naar artikel 20 van de Handelsregisterwet, dat de Kamers de mogelijkheid biedt ambtshalve de opheffing van een onderneming in te schrijven. Van deze bevoegdheid wordt in de praktijk regelmatig gebruik gemaakt. Wat het onderhavige wetsontwerp betreft, wijzen wij erop dat de nieuw in te voeren artikelen 19a-19c de Kamers de bevoegdheid geven ambtshalve een aantal gegevens te wijzigen, waaronder de plaats van vestiging van een onderneming. In het kader van het onderzoek van een Kamer betreffende dat gegeven kan uiteraard ook blijken dat de onderneming niet meer bestaat. In zo'n geval zal de Kamer artikel 20 toepassen.

11. De leden van de V.V.D.-fractie vroegen welke garantie het onderhavige wetsontwerp biedt, dat er geen onjuiste inlichtingen worden verstrekt op grond van verouderde gegevens. In dit verband wezen zij erop, dat er soms geruime tijd overheen gaat voordat wijzigingen in de bedrijfsgegevens van de ingeschreven ondernemingen in het handelsregister worden vastgelegd.

Wij merken hierover het volgende op. Ingevolge artikel 4 van de Handelsregisterwet moet een opgaaf uiterlijk worden gedaan binnen een week, nadat het feit, ten gevolge waarvan de verplichting tot de opgaaf ontstaat, is geschied. Met name wanneer het gaat om wijziging van gegevens waaraan de onderneming, in verband met de werking van artikel 31 van de wet, tegenover derden is gebonden, dienen ondernemers de desbetreffende opgaven over het algemeen ten snelste in. Daarentegen verzuimen sommige ondernemers in hun ogen minder belangrijke wijzigingen (bijtjds) op te geven. Mede vanwege dit feit zijn de artikelen 19a-19c in het onderhavige wetsontwerp opgenomen. Wij wijzen er voorts op, dat een latere inschrijving van de opgaaf in het handelsregister ook het gevolg kan zijn van een onjuiste of onvolledige opgaaf. Krachtens de bepalingen van het Handelsregisterbesluit onderzoekt de secretaris van de Kamer onmiddellijk na de inontvangstneming van de opgaaf of deze naar vorm en inhoud voldoet aan de ingevolge de wet daarvoor geldende voorschriften. De betrokkene wordt zo nodig verzocht eventuele tekortkomingen zo spoedig mogelijk te herstellen.

Hoewel de onderhavige wetswijziging mede gericht is op een verbetering van de actualisering van het handelsregister kan de wet, zoals uit het voorgaande blijkt, geen garantie bieden dat een wijziging in bepaalde ingeschreven gegevens vrijwel onmiddellijk zijn neerslag vindt in het handelsregister. Voor de rechtszekerheid is echter van belang, dat de opgaafplichtige aan derden niet de onjuistheid of onvolledigheid van het ingeschrevene (met uitzondering van de in artikel 19a, eerste lid, genoemde, door de opgaafplichtige opgegeven dan wel ambtshalve door de Kamer gewijzigde, gegevens) kan tegenwerpen indien de derde niet op de hoogte was van die onjuistheid of onvolledigheid.

12. Naar aanleiding van de vraag van de leden van de V.V.D.-fractie over de inschrijvingsplicht van het éénmansbedrijf wijzen wij erop dat ook deze bedrijfsvorm als een onderneming in de zin van artikel 1 van de wet moet worden beschouwd en derhalve, hoe duidelijk in een dergelijk bedrijf de aansprakelijkheid ook is, zal moeten worden ingeschreven.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
P. H. van Zeil

De minister van Justitie,  
F. Korthals Altes